

Received: 12 Feb 2021; Revised: 26 Feb 2021

Accepted: 5 Mar 2021

การสำรวจความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ของนักศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

Survey Opinion Towards Online Learning in New Normal among Students the Faculty of Public Health Northern College

จิระภา ขำพิสุทธิ์¹ และจตุพร แพงจักร²

Jirapa Khampisit¹ and jatuporn pangjak²

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์บนวิถีชีวิตใหม่ ของนักศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น 2) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนทางในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนต่อไป กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาภาคสมทบ ชั้นปีที่ 3-4 คณะสาธารณสุขศาสตร์ จำนวน 42 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสำรวจความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนบนฐานวิถีชีวิตใหม่ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.6$) และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.1$) จากข้อมูลความคิดเห็น, ความพึงพอใจ และปัญหาต่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้วิจัยได้นำมาวางแผนการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นระบบการเรียนการสอนแบบไฮบริด (Hybrid)

คำสำคัญ : การเรียนการสอนออนไลน์, วิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

Abstract

The survey research aimed to 1) to survey the opinions toward online learning in new normal among students the Faculty of Public Health Northern College 2) to using the information to design a new learning management. Sample were 42, 3rd-4th associate students of Public Health

¹ คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาม jirapa@northern.ac.th 087 5270929

² คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาม

that were selected by purposive sampling method. The research instrument was the survey for opinions toward online learning in new normal of Public Health Students and student satisfaction assessment form for Online learning. The statistics used for data analysis, were percentage and mean. The findings were as follows: students' opinion towards online learning in new normal in overall is at a high level ($\bar{x} = 3.6$) and the students' satisfaction for online learning in new normal in overall is at a high level ($\bar{x} = 4.1$). From the data, the research has released Hybrid Learning.

Keywords: Online learning , New Normal

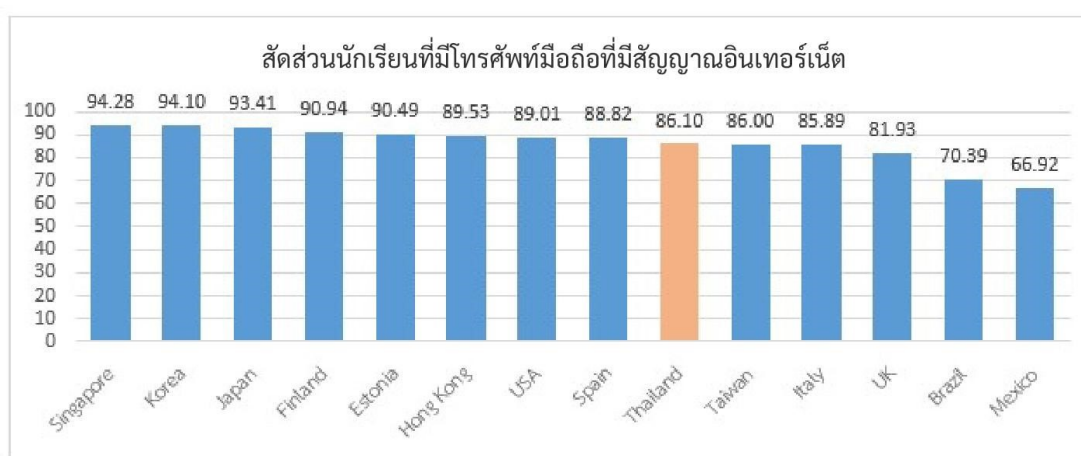
บทนำ

ในช่วงปลายปี พ.ศ.2562 เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างรุนแรง และแพร่กระจายเชื้อเป็นวงกว้างไปทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อคนทั่วโลกและประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว การส่งออก และระบบการศึกษา ซึ่งทำให้เด็กนักเรียนจำนวนกว่า 1.57 พันล้านคน จากกว่า 188 ประเทศ หรือคิดเป็น 91.3% ของผู้เรียนจากทั่วโลก (UNESCO:2020) จำต้องออกนอกโรงเรียนและหันไปสู่การศึกษานอกห้องเรียนในรูปแบบต่างๆ รวมถึงนักเรียนในประเทศไทยจำนวน 13 ล้านคน ตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงอุดมศึกษา นับว่าเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนนับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา ทำให้เกิดผลกระทบทางการศึกษาและพัฒนาการของนักเรียนจากการปิดโรงเรียน รวมไปถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นกับครอบครัวของนักเรียน และรวมถึงผลกระทบทางสุขภาพของครอบครัวทั้งทางกายและจิตด้วย

ในสถานการณ์ปัจจุบัน ระบบการศึกษาหลายแห่งในโลกหันไปใช้ระบบการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาการปิดโรงเรียนเป็นการชั่วคราวเป็นหลัก จากการวิเคราะห์เรื่องความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษา รวมถึงผลลัพธ์ของการเรียนรู้แบบออนไลน์ พบว่าการเรียนรู้ที่เป็นที่นิยมของสถานศึกษาในยุค COVID-19 คือการเรียนผ่านระบบออนไลน์ แต่ก็มีปัญหาในบางมิติ ในด้านของความเหลื่อมล้ำดิจิทัล (digital divide) ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต ทักษะความรู้ของครู และผู้ปกครองในการช่วยสนับสนุน ปัญหาการใช้เวลาหน้าจอมากเกินไป ข้อมูลจากการสำรวจของ OECD ต่อเด็กกลุ่มอายุ 15 ปีทั่วโลกในปี 2018 ซึ่งได้มีการสำรวจสถานการณ์การใช้ ICT การครอบครองอุปกรณ์ดิจิทัลต่างๆ การเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต แนวทางการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ทำให้เห็นถึงสถานการณ์ของแต่ละประเทศในเรื่องนี้ว่ามีความพร้อมที่แตกต่างกันอย่างไร

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่เข้าร่วมในการสำรวจครั้งนี้ (A framework to guide an education response to the COVID-19 Pandemic of 2020) พบว่า ในประเทศไทย นักเรียนเพียง 53% ที่มีคอมพิวเตอร์สำหรับทำงานอยู่ที่บ้าน ซึ่งหากแบ่งตามเศรษฐกิจฐานะ มีนักเรียนกลุ่มที่มีฐานะดีที่สุดถึง 91% ที่มีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่บ้าน ส่วนนักเรียนกลุ่มที่ยากลำบากที่สุดเพียง 17% ที่มีคอมพิวเตอร์ไว้ใช้งาน แต่อย่างไรก็ตาม 86% ของเด็กไทยมีโทรศัพท์สมาร์ทโฟน แม้แต่เด็กไทยกลุ่มยากจนที่สุดก็ยังมีถึง 79% ที่มีมือถือแบบใช้อินเทอร์เน็ตได้ ดังนั้นการถ่ายทอดความรู้ผ่านทางมือถืออาจจะเป็นอีกช่องทางที่เหมาะสมกับเด็กไทย อย่างไรก็ตาม เราไม่ควรคาดหวังว่าการเรียนแบบออนไลน์จะสามารถมาช่วยเติมเต็มได้อย่างสมบูรณ์แบบมากนัก

ภาพที่ 1 สัดส่วนนักเรียนที่มีโทรศัพท์มือถือที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต

ที่มา : ฐานข้อมูล OECD (2018)

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นโรคอุบัติใหม่ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตการทำงาน การดำเนินชีวิตประจำวัน สถานการณ์ที่คาดว่าจะยาวนานพอสมควร ทำให้เกิดฐานชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ดังนั้นกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงได้สั่งการให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอนในสถานที่ รวมทั้งการสอบ การฝึกอบรมหรือ กิจกรรมใด ๆ ที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมากทำให้เสี่ยงต่อการแพร่โรค โดยให้จัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ และปรับวิธีการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้การจัดการศึกษามีความต่อเนื่อง และมีให้เกิดผลกระทบต่อนิสิตนักศึกษา ในการนี้วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นได้จัดการเรียนออนไลน์มาแล้ว ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะ

สำรวจความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนบนฐานชีวิตใหม่ ของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
2. เพื่อหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

ขอบเขตการวิจัยด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ โดยนำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์ และแนวคิดฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

1. การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานองค์ความรู้ร่วมกันกับนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้สอน (Instructor), ผู้เรียน (Student), กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Learning Process), ระบบการติดต่อสื่อสาร (Communication Systems), ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Network Systems) และการวัดและการประเมินผล (Measurement and Evaluation)

2. ฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีตอันเนื่องมาจากสถานการณ์การระบาดของโควิด 19 ทำให้แบบแผนและแนวทางปฏิบัติในการเรียนการสอนเปลี่ยนไปจากปกติสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ ที่เปลี่ยนแปลงวิธีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติและการจัดการเรียนการสอนมาสู่การใช้เทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ต, การเว้นระยะห่างทางสังคม, การดูแลใส่ใจสุขภาพทั้งตัวเองและคนรอบข้าง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาภาคสมทบ คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 42 คน ปีการศึกษา 2563

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาภาคสมทบ คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ชั้นปีที่ 3-4 จำนวน 42 คน ใช้การสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 42 คน

เครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) ได้แก่ เพศ, พื้นที่อาศัย, อุปกรณ์สื่อสารที่ใช้ในการเรียน, เครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต และค่าใช้จ่ายสำหรับสัญญาณอินเทอร์เน็ต

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ (new normal) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ใช้เกณฑ์ 5 ระดับของลิเคิร์ท (likert's scale) จำนวน 14 ข้อ มีค่าคะแนนระหว่าง 14 – 70 คะแนน การแปลความหมายพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981: 179-187) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ (new normal) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ใช้เกณฑ์ 5 ระดับของลิเคิร์ท (likert's scale) จำนวน 14 ข้อ มีค่าคะแนนระหว่าง 14 – 70 คะแนน การแปลความหมายพิจารณาจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981: 179-187) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจ และพึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ปัญหาจากการเรียนการสอนออนไลน์ เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนบรรยายคำตอบ

การเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์โดยใช้โปรแกรมกูเกิลฟอร์ม (google form) ในการเก็บข้อมูล เนื่องจากการเก็บข้อมูลในช่วงสถานการณ์การระบาดการติดเชื้อโคโรนา (โควิด 19)

2. เก็บข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มไลน์ (Line group) ของกลุ่มนักศึกษาภาคสมทบ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ในช่วงระหว่างวันที่ 15 -26 มีนาคม 2564

3. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลแบบสอบถามที่ได้มากลับมา มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้อง จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) หาค่า ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

4. ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนที่ 4 เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และปัญหาอุปสรรคในการเรียนการสอน ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยนำเสนอ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ข้อ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ของข้อมูลส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (42 คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	15	35.7
หญิง	27	64.3
พื้นที่อาศัย		
เขตเมือง/ในอำเภอ	20	47.6
พื้นที่สูง	22	52.4
นักศึกษาใช้อุปกรณ์อะไรในการเชื่อมต่อสัญญาณในการเรียนออนไลน์ เป็นส่วนใหญ่		
โทรศัพท์มือถือ	28	66.7
แท็บเล็ต	1	2.4
โน้ตบุ๊ก	11	26.2
คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	2	4.8

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (42 คน)	ร้อยละ
สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนออนไลน์เป็นแบบใด (สามารถตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)		
(n=55)		
อินเทอร์เน็ตบ้าน (Home Use)	10	23.8
อินเทอร์เน็ตจากหอพัก	2	4.8
อินเทอร์เน็ตจากที่ทำงาน	12	28.6
อินเทอร์เน็ต 3G/4G (โทรศัพท์เคลื่อนที่)	28	66.7
อินเทอร์เน็ตสาธารณะ	3	7.1
ความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่นศ.ใช้ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด		
ดีมาก	9	21.4
ดี	13	31.0
ปานกลาง	16	38.1
น้อย	1	2.4
น้อยที่สุด (หลุดบ่อย)	3	7.1
ค่าใช้จ่ายสำหรับอินเทอร์เน็ต บาทต่อเดือน		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	2	2.4
ต่ำกว่าถึง 200	12	28.6
201 - 400	15	35.7
มากกว่า 400	13	31.0
หากเป็นไปได้ นศ.อยากเลือกเรียนแบบใด		
การเรียนการสอนในชั้นเรียน (Lecture class)	5	11.9
การเรียนการสอนออนไลน์แบบสอนสด (online live session)	14	33.3
	9	21.4

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (42 คน)	ร้อยละ
การเรียนการสอนออนไลน์แบบอัดคลิปการสอน (online recorded session)	14	33.3
การเรียนแบบผสมผสาน (เรียนชั้นเรียน ร่วมกับออนไลน์) (Blended learning)		

จากตารางที่ 1 นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.3 มีภูมิลำเนาอยู่บนพื้นที่สูงฝั่งตะวันตก ของ จังหวัดตาก ร้อยละ 52.4 นักศึกษาทุกคนมีอุปกรณ์การสื่อสาร และอินเทอร์เน็ตใช้ในการเรียน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 66.7 ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ รองลงมาร้อยละ 26.2 ใช้โน้ตบุ๊ก ส่วนสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนส่วนใหญ่ใช้จากสัญญาณโทรศัพท์ เคลื่อนที่ รองลงมาเป็นสัญญาณอินเทอร์เน็ตจากสำนักงาน และอินเทอร์เน็ตบ้าน (ร้อยละ 66.7, 28.6, 23.8) ด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ต พบว่ามีความแรงของสัญญาณระดับปานกลางร้อยละ 38.1 ระดับน้อย และสัญญาณหลุดบ่อย ร้อยละ 9.5 ด้านค่าใช้จ่ายสำหรับสัญญาณอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 35.7 มีค่าใช้จ่าย 201-400 บาทต่อเดือน ส่วนรูปแบบการเรียนที่นักศึกษาอยากให้อาจจัดการสอน มากที่สุดได้แก่ การเรียนการสอนออนไลน์แบบสอนสด (online live session) และ การเรียนแบบผสมผสาน (เรียนในชั้นเรียนร่วมกับเรียนออนไลน์ Blended learning)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 14 ข้อ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.6$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ (new normal)

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	แปลผล
1. นศ.คิดว่าการเรียนแบบออนไลน์สะดวก ไม่ต้อง เดินทางมาที่วิทยาลัย	19 (45.24)	15 (35.71)	5 (11.90)	1 (2.38)	2 (4.76)	เห็นด้วยมาก
2. นศ.คิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ปลอดภัยจาก การระบาดของโรคโควิด19	27 (64.28)	11 (26.19)	1 (2.38)	0 (0.0)	3 (7.14)	เห็นด้วยมากที่สุด
3. นศ.คิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ทำให้ นศ. สามารถทำภารกิจอื่นได้ ในช่วงว่างจากเรียน	17 (40.47)	20 (47.62)	1 (2.38)	1 (2.38)	3 (7.14)	เห็นด้วยมาก
4. นศ.คิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ ทำให้ไม่ สามารถโต้ตอบกับอาจารย์ได้	6 (14.28)	15 (35.71)	6 (14.28)	11 (26.19)	4 (9.52)	เห็นด้วยปานกลาง
5. นศ.คิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ทำให้ขาดการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน	5 (11.90)	16 (38.09)	11 (26.19)	5 (11.90)	5 (11.90)	เห็นด้วยปานกลาง
6. นศ.คิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ทำให้มีค่าใช้จ่าย เพิ่มขึ้น เช่น การจ่ายค่าบริการอินเทอร์เน็ตราย เดือน	4 (9.52)	8 (19.05)	10 (23.81)	13 (39.51)	7 (16.66)	เห็นด้วยปานกลาง
7. นศ.คิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ขาด สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้	3 (7.14)	11 (26.19)	10 (23.81)	12 (28.57)	6 (14.28)	เห็นด้วยปานกลาง
8. นศ.คิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ ผู้เรียนต้องมี วินัยในการเข้าเรียน และมีสมาธิในการเรียน เนื่องจากไม่มีอาจารย์คอยกระตุ้น	14 (33.33)	18 (42.86)	6 (14.28)	0 (0.0)	4 (9.52)	เห็นด้วยปานกลาง
9. นศ. คิดว่าการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้นเพราะต้องคอย ติดตามข่าวสารการเรียน การสอบ ตลอดเวลา	18 (42.86)	18 (42.86)	4 (9.52)	0 (0.0)	2 (4.76)	เห็นด้วยมาก
10. นศ.คิดว่าการเรียนออนไลน์มีความไม่เท่าเทียม กันของระบบอินเทอร์เน็ตที่รับได้ไม่เท่ากัน	5 (11.90)	14 (33.33)	14 (33.33)	5 (11.90)	4 (9.52)	เห็นด้วยปานกลาง

ข้อคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	แปลผล
11. นศ.คิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ มีปัญหาจากเทคนิคของอุปกรณ์ทั้งของผู้ส่งและผู้รับ	7 (16.66)	16 (38.09)	12 (28.57)	3 (7.14)	4 (9.52)	เห็นด้วยมาก
12. นศ.คิดว่าการสอบแบบออนไลน์ ไม่เครียดเหมือนนั่งสอบในห้องสอบ	12 (28.57)	19 (45.24)	5 (11.90)	1 (2.38)	5 (11.90)	เห็นด้วยมาก
13. นศ. คิดว่าการสอบแบบออนไลน์ ไม่มีความยุติธรรม	5 (11.90)	12 (28.57)	12 (28.57)	6 (14.28)	7 (16.66)	เห็นด้วยปานกลาง
14. หลังการระบาดของโควิด 19 ผ่านพ้นไป นศ.อยากให้การเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์	13 (39.51)	14 (33.33)	9 (21.43)	4 (9.52)	2 (4.76)	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 2 พบว่านักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด ในประเด็นการเรียนแบบออนไลน์ปลอดภัย จากการระบาดของโรคโควิด19 และเห็นด้วยอย่างมาก กับประเด็นการเรียนแบบออนไลน์สะดวก ไม่ต้องเดินทางมาที่วิทยาลัย, การเรียนแบบออนไลน์ทำให้สามารถทำภารกิจอื่นได้ ในช่วงว่างจากเรียน อีกทั้งเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ทำให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะต้องคอยคิด ตามข่าวสารการเรียนการสอนตลอดเวลา นักศึกษาส่วนมากคิดว่าการเรียนแบบออนไลน์ มีปัญหาจากเทคนิคของอุปกรณ์ทั้งของผู้ส่ง และผู้รับ รวมทั้งเห็นว่าการสอบแบบออนไลน์ ไม่เครียดเหมือนนั่งสอบในห้องสอบ หลังการระบาดของโควิด 19 ผ่านพ้นไป นักศึกษามีความเห็นว่ายากให้การเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ ส่วนประเด็นอื่น ๆ ที่เหลือ นักศึกษาเห็นด้วยปานกลาง

ส่วนที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ (new normal)

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 14 ข้อ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.1$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ (new normal)

ข้อคำถาม	พึงพอใจมากที่สุด	พึงพอใจมาก	พึงพอใจปานกลาง	ไม่พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจอย่างมาก	แปลผล
1. เทคนิคและวิธีการถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ผู้สอนช่วยให้ ให้นักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียนแบบออนไลน์	15 (35.71)	21 (50.0)	5 (11.90)	0 (0.0)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
2. การใช้สื่อเทคโนโลยี และภาพประกอบในการสอน ที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักศึกษาอย่างเหมาะสม	14 (33.33)	21 (50.0)	6 (14.28)	0 (0.0)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
3. อาจารย์สอนให้ข้อมูล ชี้แนะ แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบออนไลน์	16 (38.09)	21 (50.0)	3 (7.14)	1 (2.38)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
4. บรรยากาศในการเรียน แบบออนไลน์เน้นความร่วมมือ สนับสนุนให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและกระบวนการ คิดของนักศึกษา	13 (39.51)	24 (57.14)	3 (7.14)	1 (2.38)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
5. สื่อการสอน (power point) ทำให้นักศึกษาสามารถ เข้าถึง และทบทวนบทเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา	14 (33.33)	20 (47.62)	7 (16.66)	0 (0.0)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
6.เครื่องมือ/อุปกรณ์ ที่อาจารย์ใช้สอนมีความเหมาะสม สำหรับการสอนแบบออนไลน์	13 (39.51)	22 (52.38)	5 (11.90)	1 (2.38)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
7. รูปแบบการสอนแบบออนไลน์ ส่งเสริมทักษะการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษา	15 (35.71)	22 (52.38)	3 (7.14)	1 (2.38)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
8.อาจารย์ให้คำแนะนำในการเรียนรู้เหมาะสม เข้าใจง่าย เหมาะสมกับกลุ่ม นศ.	14 (33.33)	21 (50.0)	5 (11.90)	1 (2.38)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
9. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) มีความเหมาะสมกับการเรียนบนฐานวิถีชีวิตใหม่	17 (40.47)	17 (40.47)	6 (14.28)	1 (2.38)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
10. รูปแบบการสอบ ข้อสอบแบบออนไลน์ เหมาะสมกับการ เรียนบนฐานวิถีชีวิตใหม่	20 (47.62)	17 (40.47)	3 (7.14)	1 (2.38)	1 (2.38)	พึงพอใจมากที่สุด

ข้อความคำถาม	พึงพอใจมากที่สุด	พึงพอใจมาก	พึงพอใจปานกลาง	ไม่พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจอย่างมา	แปลผล
11. การชี้แจง ระเบียบ ขั้นตอนการสอบออนไลน์ รวมถึงวิธีการส่งข้อสอบกลับมายังอาจารย์	18 (42.86)	16 (38.09)	6 (14.28)	1 (2.38)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
12. ความเหมาะสม (ความยากง่าย) ของข้อสอบในการสอบออนไลน์	11 (26.19)	21 (50.0)	8 (19.05)	1 (2.38)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
13. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการสอบออนไลน์	12 (28.57)	18 (42.86)	10 (23.81)	1 (2.38)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก
14. นศ. มีความพึงพอใจต่อการเรียนออนไลน์ในภาพรวมอย่างไร	16 (38.09)	18 (42.86)	7 (16.66)	0 (0.0)	1 (2.38)	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 3 การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ (new normal) พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.1$) เมื่อถามรายข้อพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดในรูปแบบการสอบลักษณะข้อสอบ เหมาะสมกับการเรียนแบบออนไลน์ บนฐานวิถีชีวิตใหม่ ($\bar{x} = 4.3, 4.2, 3.9$) ส่วนในข้อความอื่น ๆ มีความพึงพอใจในระดับมาก

ส่วนที่ 4 ปัญหาที่พบในการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนวิถีชีวิตใหม่

จากการสอบถามถึงปัญหาต่าง ๆ ที่พบจากการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนวิถีชีวิตใหม่ พบว่า ปัญหาหลักจะได้แก่ ปัญหาสัญญาณอินเทอร์เน็ตขัดข้องทั้งของอาจารย์ผู้ส่ง และของนักศึกษาผู้รับขาดหายเป็นบางครั้ง เกิดความไม่ต่อเนื่อง เกิดปัญหาในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียนบางส่วน อีกทั้งในพื้นที่ภูเขามีปัญหาเรื่องไฟฟ้าดับบ่อย ๆ

แนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ความคิดเห็นต่อการเรียน และการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนออนไลน์ รวมทั้งปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์บนวิถีชีวิตใหม่ สามารถสรุปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนดังนี้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ที่ดีและมีประสิทธิภาพ

มากขึ้น จึงได้มีการพัฒนา ระบบการจัดการเรียนรู้เพื่อที่จะผสมผสานการเรียนรู้โดยการรวมเอาการเรียนในชั้นเรียน กับ การเรียนจากเทคโนโลยีต่างๆ มารวมเข้าด้วยกัน จึงได้นำแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบเรียนการสอนแบบไฮบริด (Hybrid) ซึ่งเป็นนวัตกรรมการศึกษาที่ผสมผสานโมดูล (Module) การเรียนการสอนหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน โดยการผสมผสานกันระหว่างการเรียนการสอนทางไกล (Distant Learning) ผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ ร่วมกับการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Learning) ในกรณีเป็นภาคปฏิบัติที่จำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง ซึ่งการประยุกต์ใช้ระบบไฮบริด ในการเรียนการสอนโดยผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น จำเป็นต้องมีความพร้อมหลายด้าน ได้แก่ ด้านเครื่องมือ ด้านโครงข่าย ด้านโปรแกรมหรือแพลตฟอร์ม ด้านเนื้อหา และด้านความพร้อมของผู้สอนและผู้เรียน ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ต ระบบไวไฟ (Wifi) ที่มีเครือข่ายครอบคลุมทั่วในสถาบันการศึกษา เพื่อความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนทางไกล มีการส่งเนื้อหาบทเรียน การเรียนการสอนให้นักศึกษาสามารถค้นหาข้อมูลประกอบการเรียนตามหัวข้อที่ผู้สอนกำหนดก่อนเข้าชั้นเรียน เมื่อถึงวันที่เรียนทางไกล นักศึกษาจะเข้าเรียนสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และใช้ประเมินความเข้าใจระหว่างเรียน โดยการตอบคำถามผู้สอน ซึ่งข้อมูลทุกอย่างภายในชั้นเรียนจะถูกบันทึกไว้ ทำให้ผู้สอนสามารถติดตามประเมินผลการเรียนการสอนได้อย่างใกล้ชิด และที่สำคัญระบบไฮบริดจะทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นบุคคลที่กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนกล้าแสดงความคิดเห็น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน

สำหรับภาคปฏิบัติ มีการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ โดยเน้นการใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลตามมาตรการของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมที่ยังคงเน้นการเว้นระยะห่างทางสังคม และไม่ให้มีการรวมกลุ่มใหญ่ ดังนั้นในการฝึกปฏิบัติกรณีทักษะที่จำเป็นเกี่ยวกับงานรักษาพยาบาล เช่น การเย็บแผล การช่วยฟื้นคืนชีพ จัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่มย่อย และเน้นมาตรการของสถานการศึกษา ส่วนนักศึกษาที่ต้องการฝึกปฏิบัติในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล หรือในสถานประกอบการ ให้ดำเนินการส่งนักศึกษากระจายไปในแต่ละแห่งตามความเหมาะสม และยึดมาตรการของสถานที่ฝึกงานนั้น ๆ อย่างเคร่งครัด

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลวิจัยตามผลการศึกษาดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล ความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่านักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.4$) ว่าการเรียนแบบออนไลน์ปลอดภัยจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 19 อีกทั้งยังสะดวก ไม่ต้องเดินทางมาที่วิทยาลัย ($\bar{x} = 4.1$) ทั้งนี้เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ฝั่งตะวันตก ของจังหวัดตาก สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชันและที่ราบสูง ซึ่งยากต่อการเดินทาง ทำให้ใช้

ระยะเวลาในการเดินทางนานขึ้น อีกทั้งนักศึกษาภาคสมทบ ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขชุมชน ในสถานการณ์การระบาดของเชื้อโคโรนา 19 ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องทำการคัดกรองกลุ่มเสี่ยง เป็นกรณีฉุกเฉิน แรงกดดัน จึงไม่สะดวกที่จะมาเรียนที่วิทยาลัย สอดคล้องกับคำกล่าวของ ดร.สาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ที่กล่าวในวันเปิดประชุมวิชาการ “วันหมอนามัยแห่งชาติ” ปี 2563 ว่า ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด 19 ที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่สาธารณสุขชุมชนหรือหมอนามัย เป็นบุคคลสาธารณสุขที่สำคัญใกล้ชิดประชาชนที่สุด ทำงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และหน่วยงานในชุมชน เป็นผู้อยู่เบื้องหลังการควบคุม การเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 โดยทำงานควบคู่กับ อสม.ทุกขั้นตอน ให้องค์ความรู้แก่ อสม. และเคาะประตูบ้าน ดูแลประชาชนอย่างใกล้ชิด ตามมาตรการควบคุมโรคของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเข้มข้น ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคของประชาชนได้เป็นอย่างดี จนได้รับคำชื่นชมจากนานาชาติทั่วโลก

2. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.3$) ต่อรูปแบบการสอบออนไลน์ และมีความพึงพอใจในระดับมากต่อความเหมาะสมของข้อสอบ (ความยากง่าย) ระยะเวลาในการสอบ อีกทั้งนักศึกษาเห็นว่าการสอบแบบออนไลน์ไม่เครียดเท่ากับการนั่งสอบในห้องเรียน มีเพียงนักศึกษาบางส่วนที่มีความกังวลว่าจะส่งข้อสอบกลับมาให้อาจารย์ ได้ไม่ครบถ้วน

3. ด้านภาพรวมความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนวิถีชีวิตใหม่นั้น นักศึกษามีความพึงพอใจระดับมาก ($\bar{x} = 4.1$) สอดคล้องกับการศึกษาของ พงษ์ศักดิ์ บุญภักดี ที่ประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.4$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่ ไปใช้ควรคำนึงถึงสภาพความพร้อมของสถาบันการศึกษา ในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน

1.2 การออกแบบวิธีการสอน เอกสารประกอบการสอน รูปแบบการสอบ และชนิดของข้อสอบ รวมทั้งการประเมินผล ควรมีความเหมาะสมในบริบทของการเรียนแบบออนไลน์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ ในกลุ่มนักศึกษาพื้นที่สูง เพื่อให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคต่อการเรียนในรูปแบบออนไลน์

2.2 ควรมีการศึกษา ประเมินผลในส่วนของการเรียนภาคปฏิบัติ เพื่อให้รูปแบบที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตใหม่

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2564). **New Normal วิถีชีวิตใหม่**. <https://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=2288>.

ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค. (2564). **ความเหลื่อมล้ำและทรัพยากรของผู้เรียนจะยิ่งสำคัญ**. บริษัท ดี วันโอวัน เปอร์เซนต์ จำกัด. <https://www.the101.world/covid-19-and-inequality-in-education/>.

ราชบัณฑิตยสภา. (2564). **New Normal**. ราชบัณฑิตยสภา. <https://royalsociety.go.th/tag/new-normal/>.

OECD and Harvard Graduate School of Education. (2020). **A framework to guide an education response to the COVID-19 pandemic of 2020**. Available from: <https://www.the101.world/covid-19-and-inequality-in-education/>.

UNESCO. (2 0 2 0) . **COVID-19 impact on education**. Available from: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>.